

hlasy

Z DOMOVA A MISÍÍ

12

Hlasy z domova a misií
vydáva SVD Nitra
ročník šesťdesiaty siedmy,
december 2023 | 1,00 EUR

Foto: Archív SVD

KRÁČAME S BOŽÍM SLOVOM – 100 ROKOV SVD NA SLOVENSKU A V ČESKU 1923 – 2023

Advent – čas očakávania

■ **Text:**
P. Igor
Kráľ SVD

■ **Foto:**
Jacek
Gniadek SVD

Týžдне pred slávením sviatkov Pánovho narodenia vstupujeme do obdobia, ktoré nazývame Adventom. Slovo Advent má latinský pôvod a znamená príchod. Preto ho môžeme považovať za čas očakávania a prípravy, vďaka ktorému máme možnosť uvedomiť si Božiu blízkosť, jeho lásku a vstúpiť do jej dynamiky v konkrétnosti nášho života.

Ježiš – Boh s nami

Pred rokmi, keď princezná Diana zomrela pri autonehode, kráľovská rodina bola vystavená veľkej kritike. S pomerne veľkým oneskorením sa kráľovná postavila pred televízne kamery, aby vyjadrila svoju ľútosť. Jej vystúpenie však vzhľadom na vzťah k lady Diane za jej života, vyznelo dosť prázdne. Oveľa zaujímavejšie boli reakcie bežných ľudí, ktorí hodnotili život a pôsobenie kráľovskej rodiny: „Členovia kráľovskej rodiny nevedia, ako žijeme, a navyše ich to ani nezaujíma.“ „Boli izolovaní vo svojom paláci tak dlho, že prestali rozumieť obyčajným ľuďom.“ „Kráľovská rodina nežije medzi nami. Sú úplne oddelení a zaujatí svojim bohatstvom.“

Drahí priatelia, neviem objektívne zhodnotiť kritiku, ktorá sa vzniesla proti členom kráľovskej rodiny. Čo však môžeme povedať o našom Nebeskom kráľovi s istotou je skutočnosť, že náš Boh nie je odlúčeným kniežaťom, ktoré nevie a nezaujíma sa, ako žijeme. Prišiel na zem v podobe človeka, do rodiny prostých ľudí. Jeho vianočný obal nebol z pozlátka a papiera, ale z ľudského mäsa. Jeho meno je Emmanuel, čo znamená Boh s nami.

Pretože Boh žil medzi nami a životom, akým žijeme aj my, máme v ňom veľkňaza, ktorý rozumie ľudským pocitom, a výzvam, ktorým musíme dennodenne čeliť. Prešiel osamelosťou v Getsemane, zradou na Olivovej hore, plačom nad Lazarovou smrťou, pokušeniami na púšti, radosťou na

svadbe v Káne, bolesťou z utrpenia svojej matky, na ktorú hľadel z kríža.

Advent je prípravou na spomienku Pánovho prvého príchodu, ktoré vnieslo Božské svetlo do každodennosti nášho života a spásu pre každého, kto vo viere siahne po tomto dare milosti.

Ježišov príchod a Kristov návrat

No príprava na Boží príchod nie je len prípravou na slávenie vianočných sviatkov a spomienkou historického okamihu Božieho sklonenia sa k človeku. Advent je aj o príprave na Kristov návrat. Ježišov návod, ako sa dobre na jeho slávny príchod (prípadne na naše osobné Vianoce, ktoré zažijeme po ukončení pozemského adventu) pripraviť je jasný: „Bdiieť.“ Príprava na Vianoce teda nie je o zabezpečení stromčeka, betlehemu, darčiekov a slávnostného stolovania. A dokonca to nie je ani o prípravách bohoslužieb. Predpokladom dobrej prípravy je slovami dnešného evanjelia byť si vedomými práce a moci, ktorú nám zveril Boh. Chce nás nájsť bdiieť v službe, zúročiť bohatstvo, ktoré nám zveril, so svetlom dobrých skutkov a v láskyplnej službe jemu samému v našich bratoch a sestrách. Nástojčivosť, v ktorej sa posledné štyri nedele tejto téme venuje liturgia, je vyjadrením Božej lásky voči nám a Božej túžby nájsť nás takých, akých nám Boh stvoril. Boh nás chce nájsť podľa svojho vzoru s ochotnou snahou vzdať sa nášho sebeckta a hľadania seba samého.

Príchod Slova lásky

John Henry Newman bol v 19. storočí anglikánskym pastorm v Anglicku. Jeho náboženská púť ho nakoniec zaviedla Rímskokatolíckej cirkvi. Nakoniec sa stal kardinálom a vplyvným mužom Cirkvi v Európe.

Podľa jednej anekdoty, kardinál Newman dostal správu od kňaza z maličkej dedinky Brennan – z mlynskeho mestečka severne od Birminghamu. Dedinu zdecimovala epidémia cholery a kňaz žiadal o pomoc – o ďalšieho kňaza, ktorý by mu pomáhal pri starostlivosti o chorých, pri vysluhovaní sviatosti, pri udeľovaní viatika a pochovávaní zosnulých.

Keď Newman prečítal list vo svojej kancelárii, strávil ďalšiu hodinu modlitbou. Nakoniec vošiel sekretár a povedal: Kardinál Newman, Do Brennan musíme dať okamžitú odpoveď. Vaša eminencia, čo budeme robiť?“ Newman odpovedal: „Ľudia trpia a zomierajú. Ako tam môžem poslať kňaza, aby vykonal túto prácu? Musím tam ísť sám.“

Je to krásny obraz toho, čo urobil Boh vo vzťahu k nám. V advente sa Boh pozeral na zem, na ľudí, ktorí trpeli a umierali na hriech a rozdelenie. Akoby za týchto okolností mohol Boh poslať náhradníka? Prišiel sám – v osobe Ježiša Krista.

Milostivý čas prípravy

Advent je časom prípravy. Aby sme v sebe objavili Boží obraz, na ktorý sme boli stvorení. Pred jeho druhým príchodom máme vyhradený čas bedlivej prípravy, aby sme ho v sebe objavili. Nech nám Boh udelí tú istú túžbu po jeho návrate, akú mali naši predkovia vo viere, ktorí volali „Príď, Pane Ježišu.“. ~

Obsah

- 4 | Advent má byť časom bdelosti
- 6 | Verbisti zavřšili jubileum 100 rokov prítomnosti na Slovensku a v Česku
- 8 | Udalosti
- 11 | Som vďačný, že ľudia kráčajú k Bohu spolu s verbistami

- 14 | Jazyková príprava vo Francúzsku
- 15 | Netradičné myšlienky k adventu
- 16 | Jubilanti v rodine Verbistov
- 18 | Dar
- 20 | Hojenie zranených vzťahov
Kniha na pokračovanie: časť XV.
- 22 | 20 rokov od smrti pátra Štefana Horvátha SVD
- 24 | Vianoce s Arnoldom Janssenom

Hlasy z domova a misií vydáva:

Spoločnosť Božieho Slova,
Misiijný dom Matky Božej, Kalvária 3, 949 01 Nitra
Šéfredaktor: P. Martin Štefanec SVD;
Redaktori: P. Ján Halama SVD, P. Peter Kubík SVD,
P. Martin Madassery SVD; P. Tomáš Gerboc SVD;
Jazyková úprava: Ivana Holotňáková;
Grafická úprava: Juraj Vontorčík – SON;
Vytlačili: Polygrafia Gutenberg, s.r.o., Banská Bystrica;
Objedn. zasielajte na adresu red.: „Časopisy“, Spoločnosť
Božieho Slova, Misiijný dom Matky Božej, Kalvária 3,
949 01 Nitra; Tel.: 037/ 776 94 29,
ISSN 1337-4842, EV 3324/09
Periodicita vydávania: mesačník
IČO vydavateľa: IČO 00 586 757
Webová stránka: www.verbisti.sk, e-mail: hlasy@svd.sk

Milí misijní priatelia!

Predstavme si seba samého ako dieťa, ktoré na Štedrý večer netrpezlivo čaká, kedy bude môcť nazrieť pod vianočný stromček a prezrieť si darčeky.

Hoci sú všetky darčeky nádherne zabalené, ich obsah je zreteľne vyznačený na prednej strane: Trpezlivosť. Múrosť. Statočnosť. Pokora. Pokoj. A najväčší z nich ukrýva Radosť. Okamžite pochopíme, odkiaľ tieto dary pochádzajú – od nášho nebeského Otca. On presne vie, čo potrebujeme, a všetko nám to dáva. Ktorý dar otvoríme ako prvý? Treba začať tým najväčším, však? Vezmeme teda balík, na ktorom je napísané „Radosť“ a nedočkavo ho otvoríme. Hneď nás zaplaví nádherné teplo, úprimná radosť srdca, ktorá akoby nám vyvierala uprostred duše. Je to niečo viac ako len veselosť, ktorá je prchavejšia a povrchnejšia. Táto radosť je hlboko zakorenená, životodarná a uzdravujúca. Radosť je dar, ktorý sa dokonale hodí otvoriť ako prvý. Počnúc zvestovaním Panne Márii až po narodenie Ježiša sme počúvali anjelov, ktorí nám pripomínajú, že Boh si želá, aby sme sa radovali. „Čas radosti, veselosti“ nie je len známa vianočná koleda, ale aj prísľub, ktorý nám Boh dáva. Ponúka nám radosť, ktorá prichádza, pretože Ježiš prišiel nielen na tento svet, ale aj do našich srdiec! V istom zmysle je radosť základom všetkých ostatných darov. Spolu s radosťou prichádza pokoj, trpezlivosť, odvaha a mnohé ďalšie. Na sviatky Božieho narodenia sa radujme z Božej dobroty. A ten dar radosti si zoberme so sebou do nového roku, aby sme sa oň mohol deliť so všetkými ľuďmi, ktorých nám Boh pošle do cesty.

Páter Martin Štefanec SVD
šéfredaktor

DÔLEŽITÉ OZNAMY

Sv. omšu za misijných horliteľov a odberateľov Hlasov
odslúžim 2. decembra 2023.
Šéfredaktor

*„Najdokonalejším príkladom je pre nás
Vtelené Slovo, Ježiš Kristus, náš Pán,
ktorý sa nám odovzdal vo veľkodušnej
láske. Hoci bol Kráľom slávy, obklopený
nespočtými nebeskými zástupmi,
zostúpil na našu zem! Nemôžeme
sa páčiť Bohu, ak sa nestaneme
pokornými; to je veľká lekcija Vianoc.“*

Arnold Janssen

■ Iniciatíva Milión detí sa modlí ruženec po prvýkrát prekročila symbolickú hranicu jedného milióna

Iniciatíva Milión detí sa modlí ruženec sa začala v roku 2005 v Caracase vo Venezuele a je inšpirovaná výrokom svätého Pia z Pietrelciny „Keby sa milión detí modlilo ruženec, svet by sa zmenil“. V minulom roku sa na webovej stránke ACN zaregistrovalo 871 523 detí, ktoré sa chceli zapojiť do tejto iniciatívy. V roku 2023 sa tento počet zvýšil na 1 039 628 detí, hoci nadácia odhaduje, že počet môže byť vyšší, pretože mnohé deti sa zúčastnili bez registrácie. ACN uviedla, že tento rok si výzva získala popularitu v Poľsku, ktoré zaznamenalo najvyšší počet účastníkov, celkovo 275 000 detí. „Spoločná modlitba ruženca s deťmi z materských škôl sa konala v Národnej svätyni Panny Márie Fatimskej v Zakopanom. Vďaka online vysielaniu sa na modlitbe zúčastnili aj rodiny, školy a hospitalizované deti,“ vysvetlila ACN. Medzi krajiny, ktoré sa zúčastnili najviac, patrilo aj Slovensko (približne 156 000), Filipíny (približne 136 000), Spojené kráľovstvo (približne 77 000) a Brazília (približne 47 000). Pápežská nadácia dodala, že vďaka e-mailom a fotografiám, ktoré dostala z celého sveta, si mohla overiť, že na podujatí sa zúčastnil väčší počet účastníkov, ako sa zaregistrovalo na webovej stránke. Kardinál Antonio Marto poznamenal, že tohtoročná iniciatíva Milión detí sa modlí ruženec sa koná osobitným spôsobom za „krajinu, po ktorej kráčali Ježiš a Panna Mária“, za Ukrajinu a ďalšie miesta, kde vypukla vojna. •

◀ V Abú Zabí na Arabskom polostrove otvorili ďalšie dvere svätých

Arabský polostrov sa nachádza uprostred osláv 1500. výročia od smrti sv. Aretasa a jeho spoločníkov. Kresťanské obyvateľstvo Nadžránu bolo pred 15 storočiami vyvraždené kráľom Zu Nuwasom, ktorý predtým konvertoval na judaizmus. Pri tejto príležitosti boli v katedrále v Abú Zabí otvorené sväté dvere. Apoštolský vikár Južnej Arábie, biskup Paolo Martinelli, vydal v súvislosti s touto udalosťou vyhlásenie pre veriacich, v ktorom vysvetľuje duchovný význam celej slávnosti. „Nemôžeme si pripomínať týchto svätých mučeníkov bez toho, aby sme si položili otázku, čo ich svedectvo znamená pre nás dnes,“ uviedol biskup Martinelli. „Tento jubilejný rok je príležitosťou hlbšie sa zamyslieť nad významom kresťanského svedectva, ktoré sme povolaní vydávať každý deň svojím životom. Oslavovať mučeníkov znamená uctíť si tých, ktorí sa vďaka osobitnému duchovnému daru dokázali úplne prispôbiť Kristovi a jeho láske, a to až do takej miery, že darovali svoj vlastný život. Okrem toho sláviť mučeníkov znamená obnoviť náš záväzok svedčiť o kresťanstve vo svete a v spoločnosti.“ •

▪ V Kamerune prišiel o život reholník

Obetou útoku sa stal brat Cyprian Ngeh, ktorý pracoval v zdravotníckom zariadení pre matky a deti vedenom misionármi z Kongregácie synov Nepoškvrneného počatia. Podľa správy, ktorú zverejnila agentúra Fides, o život prišiel po útoku, ku ktorému došlo v utorok 7. novembra v Kamerune. Dobodali ho na smrť v okrese Ndamukong v Bamende, hlavnom meste severozápadného regiónu, jedného z dvoch anglofónnych regiónov, ktoré od roku 2016 vedú vojnu o odtrhnutie od zvyšku krajiny ovládanej Francúzskom. Brat Cyprian pôsobil ako riaditeľ Katolíckeho zdravotného centra Nepoškvrneného počatia (CFIC) v Njmaforu. Bol napadnutý na ceste do nemocnice po tom, ako odprevadil kolegu domov. Nemocnica, v ktorej pracoval, sa špecializovala na starostlivosť o matky a deti a jej cieľom bolo zaručiť obyvateľom, najmä budúcim matkám, rodičkám a novorodencom, kvalitné služby a sprevádzanie, nielen zdravotnícke, ale aj ľudské a duchovné. •

▲ Karel Orlita je novým prezidentom Medzinárodnej asociácie exorcistov

Novým prezidentom Medzinárodnej asociácie exorcistov (IEA) sa stal Mons. Karel Orlita. Bol zvolený na 14. medzinárodnom kongrese IEA v talianskom Sacrofane, ktorého sa zúčastnilo 203 kňazov exorcistov zo všetkých kontinentov a približne 100 pomocných exorcistov. Mons. Karel Orlita, nahradil P. Francesca Bamonteho. Ten ukončil svoje druhé a posledné funkčné obdobie a bol vymenovaný za viceprezidenta. Karel Orlita sa narodil v roku 1970 v Ostrave, kňazskú vysviacku prijal 26. júna 1999 v Katedrále svätého Petra a Pavla v Brne, v rokoch 2001 až 2003 študoval kánonické právo na Lateránskej univerzite a od júla 2005 je súdnym vikárom Diecézneho cirkevného súdu. •

▪ Rím slávi 1700. výročie posvätenia Lateránskej baziliky

Rímska diecéza pri príležitosti 1700. výročia posvätenia pápežskej Baziliky svätého Jána Lateránskeho, ktorá bola posvätená 9. novembra 324, konala oslavy, ktoré sa začali 9. novembra. Bazilika svätého Jána Lateránskeho bola vysvätená pápežom Silvestrom I. a bola prvým miestom, kde sa kresťanská komunita Ríma zhromaždila v jednej budove. Rímska diecéza začala rok osláv slávnostnou pontifikálnou svätou omšou, ktorú celebroidoval kardinál De Donatis. Na omši zaznela hudba, ktorú pre túto príležitosť napísal P. Marco Frisina, populárny taliansky skladateľ náboženských piesní. „Lateránska bazilika je matkou všetkých kostolov v Ríme a vo svete,“ povedal kardinál Angelo De Donatis, rímsky vikár. „Dýcha z nej história sedemdesiatich storočí, bazilika bola trikrát prestavaná do súčasnej podoby. Konalo sa tu päť ekumenických koncilov,“ pokračoval. Oslavy posvätenia vyvrcholia o rok 9. novembra 2024. •

Advent má byť časom bdelosti

■ Text: P. Milan Bubák SVD

■ Foto: P. Maciej Malicki SVD

Zdalo sa, že doba diaľnic vyrieši všetky problémy s dopravou. Je pravda, veľa ich vyriešila. Ale nie všetky. Pribudli nové. Často počujeme o haváriách na diaľniciach na miestach, kde by sme to najmenej očakávali. Príčina: SPÁNOK. Monotónna jazda unavuje, vyčerpáva a uspáva. Tak prichádza k čomusi zvláštnemu – telo je v činnosti, noha tlačí na plyn no vedomie je mimo. A ešte keď máte k tomu vozidlo ktoré je vybavené zariadením, ktoré sa nazýva „cruise control“ ste úplne zraniteľný. Preto rada odborníkov je jednoznačná: Za každú cenu sa udržať v bdelosti a v pozornosti. Ak sa predsa drieme, prerušiť jazdu, vyjsť von, zacvičiť si..., keď ani to nepomôže, jazdu úplne prerušiť a pospať si a tak znova získať pozornosť a bdelosť.

Bdelosť, ako varovanie pred nešťastím, zaznieva aj z evanjelia prvej adventnej nedele (Mt 13, 33-37). Radí nám ju najlepší odborník všetkých čias, pretože až príliš dobre pozná nešťastia ľudí, ktorí ju nezachovali.

O čo ide? O strázenie si toho najcennejšieho, čo máme: čistého a citlivého svedomia. Jestvuje čosi krajšie, ako je pohľad malého dieťaťa? Čo je to to, čo z neho sála? Je to čistota, nevinnosť, krása... Prečo? Lebo nepozná zlo a toto zlo ešte nie je schopné vykonať. Keď však neskôr dieťa rastie, dospieva, a vidí okolo seba všeličo, a to všeličo mu je podávané vášnym spôsobom,

začína ho zlo priťahovať, bez toho, že by si na začiatku uvedomoval, že ide o zlo. Svedomie sa otupuje, človek stráca krásny, čistý pohľad, stráca nevinnosť... Nemyslime si, že je to zákonitosť, že to ide automaticky s vekom... To nie je pravda. Je to iba nepestovanie si bdelivosti podceňovaním nepriateľa. Bdelivosť sa povolila, človek prestal byť opatrný, najprv to zaviňujú vychovávatelia, potom on sám... A človek len popúšťa a popúšťa z dobra, a tým sa zabára čím ďalej tým hlbšie... Až je na dne... Príde ku katastrofe, k havárii...

Môže nám poslúžiť nasledujúci príklad: Žofka s Michalom boli šťastní

Skokom sa nestanem zvrhlíkom... aj preto, lebo mám svoje zásady... Skok by som zbadal. Lenže to, čo sa nestane skokom za krátky okamih, sa stane postupne za dlhší čas.

manželia. Mali sa radi, keď sa brali. Začiatky boli ťažké, ale láska ich vyriešila všetky. Narodili sa im tri pekné deti. Zdalo by sa, že väčšie šťastie ani mať nemôžu. Jedného dňa hovorí Žofka manželovi: „Náš podnik robí v sobotu gulášpartiu, budeš sa musieť postarať o deti sám.“ Mišo súhlasil a jeho manželka šla na gulášpartiu. prišli tam ľudia z viacerých dielní podniku. Pri peknom počasí jedli, spievali, núkali sa vínom, zabávali sa. Žofka si všimla, že jeden muž, volali ho Rudo, jej

prejavuje nejakú zvláštnu pozornosť. Svedomie ju síce varovalo, ale Rudo sa správal gavaliersky, vôbec nie dotieravo, takže nebezpečenstvo, na ktoré ju upozorňovalo svedomie, vylúčila. Prestala byť opatrná. Na náklonnosť Ruda a jeho čím ďalej tým viac zväčšovanú pozornosť začala odpovedať aj svojou pozornosťou. Začali strácať zábrany. Keď sa k tomu pridalo aj vínko, začalo to ísť ešte ľahšie. Dozvedela sa od neho, že je majstrom v jednej dielni ich podniku. Gulášpartia sa skončila, ale ich vzťah sa neskončil. Rudo si dal záležať, aby sa stretávali čím častejšie. Ona k tomu tiež prispela. Ich stretávanie sa stali pravidelnými: Ráno pri nástupe do práce, cez obedňajšiu prestávku a pri odchode z práce. Rudo Žofke prezradil, že je rozvedený a že má jedného syna, ktorý je pri matke. Od nej sa dozvedel, že je vydatá, má tri deti, ba dokonca poznal aj jej manžela. Obidvom bolo jasné, akým ťažkým zločinom

proti rodine je ich vzájomné stretávanie. Ale vášeň bola silnejšia. Žofka začala intenzívnejšie myslieť na Ruda aj doma pri varení, pri upratovaní, ba aj vtedy, keď zaspávala. Jej manžel Mišo si všimol, že je akási zmenená, čudná, no nevedel, čo sa robí. Rudo stále zjavnejšie vyčkával Žofku, keď šla z roboty a vyprevádzal ju do mesta, pozýval na kávu. Nakoniec začala Žofka navštevovať Ruda aj v jeho byte.

Toto všetko sledovali aj jej spolupracovníci a brali to tak normálne, akoby sa nič zvláštneho nedialo a s poznámkou, že veď to nie je naša vec. Ale jednej pomerne mladej žene to predsa nedalo. Vystihla Žofku osamote a povedala jej: „Žofka, to už nemáš v sebe ani hanby, ani citu, ani Boha sa nebojíš, že ty vydatá, matka troch detí, vláčiš sa s rozvedeným?“ Žofke v tej chvíli bolo veľmi ťažko a rozplakala sa. Vedela, že jej spolupracovníčka má pravdu, a že to nevraví ani zo závidy, ani z pomsty.

Vtedy celú noc preplakala a zdalo sa, že sa v nej zobudí svedomie, ale vášeň bola predsa len silnejšia a tak pokračovala ďalej vo svojom hriechu.

Jedného dňa, keď sa nič netušiaci Mišo vrátil z práce domov, našiel byt prázdny. Nebolo ani Žofky ani detí, všetci sa šikovne nasťahovali k Rudovi. Mišo, keď konečne vypátral, čo sa stalo, rozhodol sa celý nešťastný a zronený, že svoju rodinu zachráni. Veľmi mu záležalo na žene i deťoch. Šiel za Žofkou do práce a prosil ju: Žofka, ak som ti ublížil, odpusť mi a vráť sa, smelo sa vráť, nikdy ti to nebudem vyhadzovať na oči, len sme zasa všetci pekne spolu aj s deťmi. Žofka nechcela ani len počuť a drzo, ponížujúco Miša odbila.

Pre Miša nastali ťažké chvíle opustenosti. Nemal chuť ani len o práce a celý svoj voľný čas len preplakal. Po niekoľkých dňoch v práci odpadol. Po prevoze do nemocnice zomrel. Lekár konštatoval srdcový infarkt.

Žofka na pohreb neprišla, nepustila ani deti. Pochopiteľne, chcela sa za Ruda vydať. Ten však sobáš odmietol, lebo medzičasom sa zoznámil s inou ženou. Tá bola krajšia a atraktívnejšia ako Žofka, a hlavne nemala na krku tri deti. Žofku s deťmi zo svojho domu vyhnal. Vrátili sa do bytu, kde bývali predtým a s hanbou výčitkami svedomia oplakávala svojho mŕtveho manžela...

Kde sa stala chyba? Že by Žofka bola takouto odjakživa, že by sa takou narodila...? Iste nie. Celkom isto mala na začiatku dobré úmysly, dobré svedomie a dobré srdce... Iste to pri manželskom sľube myslela úprimne... Bola aj veriacou... Ale nedostatok bdelosti, podceňovanie nepriateľa a preceňovanie svojich schopností vyústili do krachu a tragédie...

Mnohých, kedysi úprimných ľudí, dnes však v istom zmysle skazených, nemožno obviňovať z neúprimnosti. Úprimnosť tam iste bola a možno aj je. Lenže chýbala tam opatrnosť. Keď aj my dnes pozeráme na takéhoto človeka (napr. notorického alkoholika, narkomana, nemravníka, patologického luhára, zbojníka a pod.), možno si povieme: Takýmto nikdy nechcem byť! To si možno kedysi hovorili aj oni. Kde sa stala chyba, keď nechceli a sú? Zabudli, že diabol často používa z fyziky známy jednoduchý stroj, ktorý nazývame naklonená rovina. Príroda neznáša skoky. A my sme súčasťou prírody. Skokom sa nestanem zvrhľikom. Jednak by to môj organizmus nezniesol, ale aj preto, lebo mám svoje zásady... Skok by som zbadal. Lenže to, čo sa nestane skokom za krátky okamih, sa stane postupne za dlhší čas. Naklonená rovina je ako cesta po diaľnici. Je to príjemné, nenápadné, pohodlné. Lahko nám unikne, že vlastne klesáme. Všimneme si, až keď je neskoro. Pán Boh zaplať aj za to! Niektorí si to však nevšimnú, alebo nepriznajú vôbec.

Preto nech nás Pán povzbudí a posilní v bdelosti a opatrnosti. Aby sme vedeli okamžite zaznamenať klesanie v našom živote a čím skôr sa spamätať. ~

Verbisti zavřšili jubileum 100 rokov prítomnosti na Slovensku a v Česku

■ Text: Juraj Begáni SVD

■ Foto: Archív SVD

Rehoľníci Spoločnosti Božieho Slova počas misijného víkendú zavřšili v Nitre na Kalvárii, v provinciálnom dome a v Kostole Nanebovzatia Panny Márie, oslavy Jubilejného roku 2023. Jubilejné oslavy začali 15. januára 2023 v Bratislave, v Kostole sv. Arnolda Janssena, v deň liturgickej spomienky na zakladateľa rehole, sv. Arnolda Janssena.

V jubilejnom roku si verbisti pripomínali všetky dôležité

udalosti, ktoré sa za uplynulých sto rokov ich prítomnosti na Slovensku a v Česku odohrali, no zároveň sa snažili predstaviť svoju súčasnú misiu a pôsobenie na Slovensku a v Česku, ako i víziu do nasledujúcich rokov ich pôsobenia v týchto krajinách, v zmysle hesla jubilejného roku: „KRÁČAME S BOŽÍM SLOVOM“.

Súčastou slávení v Nitre bola 20. októbra diakonská vysviacka frt. Dávida Kanciana SVD, ktorý prijal z rúk nitrianskeho pomocného biskupa, Mons. Petra Beňa, posvätný stav diakonátu. Na diakonskej vysviacke bol prítomný i generálny predstavený SVD, P. Paulus Budi Kleđen SVD.

Na druhý deň, 21. októbra, pokračovali oslavy ranným stretnutím P. Paula Budi Kleđena s členmi provincie a slávnostnou sv. omšou, ktorej predsedal generálny predstavený SVD. Na sv. omši bola prítomná väčšina členov provincie, zástupcovia susedných provincií SVD z Poľska, Maďarska i Rakúska (Centrálne európska provincia), taktiež rehoľné sestry SSpS a SSpSAP, členovia Misijnej rodiny – laickí spolupracovníci – a veriaci z viacerých miest Slovenska.

Po spoločnom obede sa P. Paulus B. Kleđen stretol s členmi Misijnej rodiny. Pre ostatných prítomných hostí bola pripravená prehliadka Nitry. Popoludní prebehol v aule Misijného domu program, v ktorom sa prítomní dozvedeli viac o dejinách, miestach pôsobenia, či aktivitách Misijnej

rodiny SVD. Taktiež zazneli svedectvá seminaristov. Medzi najvzácnejších hostí patrila i 93-ročný pán Štefan Zamiška, bývalý chovanec a novic v Spoločnosti Božieho Slova, ktorý musel po roku 1950 nútené zanechať formáciu, no napriek tomu ostal naklonený misijnému dielu Cirkvi i verbistom.

Spríevodný program dotvárala ľudová hudba FS Ruthenia.

Vo večerných hodinách sa konal sprievod – procesia k súsošiu Panny Márie Guadalupej, spojený so zasvätením sa Panne Márii, Hviezde novej evanjelizácie.

V nedeľu 22. októbra pokračoval misijný víkend sv. omšou

o 10.30, za účasti nitrianskeho biskupa, Mons. Viliama Judáka a žilinského biskupa, Mons. Tomáša Galisa, v Kostole Nanebovzatia Panny Márie. Účastným sv. omše sa vo svojej homílii prihovoril P. Pavol Kruták SVD, predošlý provinciál SVD na Slovensku. ∞

Udalosti

▲ Nový diakon v reholi verbistov

Frt. Dávid Kancian SVD prijal v piatok 20. októbra 2023 o 15.00 hod. v kostole Nanebovzatia Panny Márie v Nitre na Kalvárii z rúk Mons. Petra Beňa, Nitrianskeho pomocného biskupa, diakonské svätenie. Svätiteľ mu v homílii dal za príklad Dávida, ktorý sa v boji s Goliášom nespoliehal na svoje sily, ale na Pána Zástupov. Na vysviacke sa zúčastnili najmä farníci z Petržalky, Nitrianskej Kalvárie a tiež z farnosti Kostofany nad Hornádom, odkiaľ spolubrat pochádza. Dávid pokračuje v poslednom roku štúdia v Bratislave, kde bude vykonávať službu diakona predovšetkým pre spoločenstvo pri Kostole sv. Arnolda Janssen. Tešíme sa s ním a vyprosujeme mu hojnosť darov Ducha Svätého a dobré zdravie. •

▶ Benefičný jarmok v Prahe

Slovo dalo slovo a spoločné dielo je na svete. Na tohtoročnú misijnú nedeľu 22. októbra 2023 sa rozhodli

Rímskokatolícka farnosť pri kostole Všetkých svätých, SHM Klub Uhříněves-Kolovraty, z. s, Občiansky spolok Uhříněves, z. s. usporiadať spoločne Benefičný jarmok. Už od soboty bolo

na farskom dvore rušno a v nedeľu boli otvorené dvere pre všetkých prichádzajúcich. Pre návštevníkov bolo pripravených mnoho stánkov a stanovišť: jednak dobročinný bazár s hračkami, športovými potrebami, knihami, porcelánom, drobnou elektronikou a ďalšími zaujímavými vecami. Pri ďalšom stanovišti deti pripravili výrobky, ktoré samy vyrobili na farskom prímestskom tábore – náušnice, prívesky, keramiky, puzzle, ďalej bolo pre návštevníkov pripravené občerstvenie – palacinky, vafle, cukrová vata, ale aj výborné buchty, koláče, káva a čaj vo farskej kaviarni či skvelá gulášová polievka priamo z kotla od ohňa. Vo farskom sade a na ihrisku potom predovšetkým na deti čakali zaujímavé aktivity: maľovanie na tvár, výtvarný workshop, koly, trampolína, stolný tenis, stolný futbal, žongľovanie, slack line, ale aj hra florbalu, futbalu či basketbalu. A hrali sa nielen deti, často aj rodičia či starí rodičia. Program ďalej pokračoval premietaním

filmu Generation Hope (Generácia nádeje) v zrkadlovej sále a koncertom hudobno literárneho pásma Popoluška Nazaretská v kostole Všetkých svätých. Okrem toho hneď pri vstupe na jarmok mali svoj stánok zástupcovia celosvetovej organizácie Mary's Meals, ktorá zaisťuje jedlo pre deti v najchudobnejších častiach sveta a denne ich krmia cez 2 milióny. Prichádzajúci mali možnosť zoznámiť sa s činnosťou tejto organizácie a tiež ochutnať kašu, ktorú deti dostávajú. Výťažok tohtoročného jarmoku bol určený práve na tento účel a podarilo sa vybrať neuveriteľných 44.216,- Kč. Táto čiastka znamená zabezpečenie jedného jedla každý deň pre 80 detí po celý rok. Ďakujeme mladým aj tým skôr narodeným dobrovoľníkom, ktorí sa na príprave a organizovaní jarmoku podieľali. Ďakujeme spevákom aj všetkým, ktorí na tohtoročný benefičný účel prispeli. Užili sme si spoločný čas a podporili dobré dielo. •

UDALOSTI

december 2023

- 1. december** – Svetový deň boja proti AIDS/HIV;
- 3. december** – Sv. František Xavierský, kňaz a misionár;
- 8. december** – Slávnosť **Nepoškvrneného počatia Panny Márie**, prikázaný sviatok; výročie založenia misijných kongregácií Služobníč Ducha Svätého – SSpS (1889) a Služobníč Ducha Svätého ustavičnej poklony – SSpS AP (1896);
- 10. december** – Medzinárodný deň ľudských práv;
- 12. december** – Panna Mária Guadalupe, patrónka Ameriky;
- 20. december** – P. Alois Pohl SVD, 60. výročie úmrtia (1963);
- 22. december** – Br. Fridrich Bonifác Mirek SVD, 25. výročie úmrtia (1998);
- 24. december** – Štedrý deň;
- 25. december** – Slávnosť **Narodenia Pána**, prikázaný sviatok;
- 26. december** – Sviatok sv. Štefana, prvého mučeníka;
- 27. december** – Sv. Ján apoštol a evanjelista, patrón Spoločnosti Božieho Slova;
- 30. december** – Sviatok Svätej rodiny Ježiša, Márie a Jozefa;
- 31. december** – Sv. Silvester I., pápež, koniec občianskeho roka.

Úmysel apoštolátu modlitby na mesiac december:

Modlime sa, aby zdravotne postihnutí ľudia požívali patričnú pozornosť spoločnosti a podporu rozličných ustanovizní pri svojom zapájaní sa do aktívneho života.

Som vďačný, že ľudia kráčajú k Bohu spolu s verbistami

■ Text: P. Martin Štefanec SVD

■ Foto: Archív SVD

O. Paulus Budi Kleden sa narodil v roku 1965 vo Waibalum-Larantuka, Flores, Indonézia. Do SVD nastúpil v roku 1985 v Ledalere, kde absolvoval noviciát a filozofické štúdiá. Potom prišiel do St. Gabriel v Rakúsku, kde ukončil teologické štúdiá a v roku 1993 bol vysvätený za kňaza. V rokoch 1993 – 1996 pôsobil vo Švajčiarsku a v rokoch 1996 – 2000 absolvoval doktorandské štúdium vo Freiburgu v Nemecku. Potom sa v roku 2001 vrátil do Ledalero ako profesor teológie. Tam pôsobil do roku 2012, kedy sa stal generálnym radcom SVD. Bol jedným z piatich radcov predchádzajúceho generála P. Heinzla Kulückeho. 4. júla 2018 ho na Generálnej kapitule v Ríme zvolili za nového generálneho predstaveného. V tomto úrade je dodnes.

Pri príležitosti slávania 100. jubilea verbistov navštívil Slovensko a pre Hlasy poskytol nasledujúci rozhovor.

Páter generálny predstavený, ako sa cítite na Slovensku?

Som skutočne šťastný že som tu. Je to dlhodobá túžba prísť na Slovensko po mojej prvej návšteve v roku 1991, keď som tu bol ako bohoslovec. Je tomu už 32 rokov dozadu. Počas posledných 10 – 11 rokov

to bola moja túžba prísť vás navštíviť na Slovensko. Ale kvôli zaneprázdneniu som to nemohol uskutočniť, až teraz. Konečne som tu na tejto slávnosti 100. výročia prítomnosti misionárov verbistov na Slovensku a v Česku. Som veľmi vďačný za to, že tu môžem byť. >>>

• P. Generálny Superior SVD počas sv. omše v Univerzitnom pastoračnom centre v Bratislave

Pochádzate z Indonézie. Táto krajina je nám známa tým, že tam v päťdesiatych rokoch minulého storočia odišlo viacero Slovákov verbistov na misie. Spomínate si na niektorých slovenských misionároch?

Áno samozrejme. Tak úplne spontánne si spomínam na pátra Vincent Lechoviča SVD, ktorý pôsobil na ostrove Timor. Boli sme spolu aj v St. Gabriel pri Viedni v misijnom dome. Tam som totiž študoval ako bohoslovec. A keď som tam prišiel z Indonézie, páter Lechovič tam už bol na dôchodku. Spomínam si aj na ďalších Slovákov čo boli v Indonézii: P. Ján Hudec SVD, P. Juraj Vojenčiak SVD, P. František Galis SVD, brat Sebastián. Brat Sebastián bol veľmi výnimočný, lebo on bol jedným z tých prvých, ktorí začali pestovať kávu. Niektorých som stretol osobne, Niektorých poznám iba z počutia. Tiež ich poznám z príbehov, ktoré rozprávajú ľudia, ktorí ich zažili. Sme veľmi vďační za ich príspevok a svedectvo, ktoré nám dali v Indonézii.

Ste na čele 6 000 misionárov verbistov po celom svete. Ako súčasnosti vyzerá Spoločnosť Božieho slova vo svete, aké silné stránky, ale aj výzvy má táto rehoľa dnes?

Našou silou sú naši spolubratia. To číslo, ktoré si spomínal je skutočne 6000. Pracujeme v 79 krajinách. A po druhé, je to naša medzinárodnosť. To je niečo, čo máme už akoby v krvi. Pomáha na to v našej práci. Sme na to zvyknutí, je to akoby naša DNA. Tiež je našou silnou stránkou to, že na niektorých miestach sveta máme stále misijné povolania. Zvlášť v Ázii a v Afrike na Madagaskare.

Medzi výzvy patrí nedostatok povolání v ďalších častiach sveta ako napríklad v Európe, Latinskej Amerike a tiež ťažkosti vykonávania misie spojené so sekularizáciou, čo je veľmi silné v Európe a ďalších častiach sveta. Sme ale odhodlaní byť misionármi, pokračovať vo svedectve radosti evanjelia. Osobne považujem radosť za veľmi dôležitú. Udržiavať v sebe radosť byť misionárom a deliť sa s vierou s ostatnými.

V ktorých častiach sveta je najväčšia potreba misionárov?

Povedal by som, že vo všetkých častiach sveta sú misionári potrební. Kdekoľvek idem, všade je požiadavka poslať im ďalších misionárov. Môžem povedať, že vo všetkých zónach sveta kde sme prítomní: Afrika, Ázia, Pacifik, Európa a Amerika. Samozrejme

sú krajiny, kde táto potreba je ešte väčšia ako priemer. Preto pred niekoľkými rokmi generalát SVD zrušil prioritu posilať misionárov do Afriky. Afrika bola priorita, ale teraz je potreba misionárov všade, a podľa toho sa to posudzuje a rozdeľuje. Preto, keď každý rok píšeme pozývacie listy, kde si môžu spolubratia písať svoje misijné určenia, k dispozícii sú vlastne všetky svetové zóny kde pracujeme.

Spoločnosť Božieho slova má aj nové misie v nových krajinách. Kde sa vytvorili najnovšie misie v blízkej minulosti? Najnovšia misia je v Myanmar. Túto misiu sme založili pred 4 rokmi. Predtým bola založená misia v Bangladéši, Južnom Sudáne, tak isto novú misiu máme v Libérii. V niektorých týchto krajinách máme problémy zaobstarať si misionárske

• Počas návštevy sa tu O. Paulus stretol takmer so všetkými spolubratmi SVD

Spomenuli ste vnútornú radosť ktorá je potrebná pre misionára. Čo by ste ešte považovali za potrebné okrem tejto vlastnosti?

Po prvé, ochotu a schopnosť učiť sa cudzí jazyk. Keď sa učíte jazyk, znamená to, že rešpektujete ľudí v tej krajine a chcete sa im priblížiť. Po druhé, otvorenosť učiť sa od ľudí v tej – ktorej oblasti, kde sa človek nachádza. Učiť sa ich kultúre, učiť sa z ich skúseností, ktoré rozprávajú, skúseností z vlastného života. Táto ochota a otvorenosť učiť sa a prijímať veci iné kultúry. Po tretie, spolupracovať s ľuďmi. Teraz často hovoríme o synodalite, čo znamená tiež aj pracovať spoločne a niesť zodpovednosť. Potrebujeme sa trénovať na to, aby sme mali otvorenosť zdieľať misiu a zodpovednosť spolu s laikmi. Po štvrté, používať sociálne médiá. V súčasnosti sa komunikačné technológie veľmi vylepšili. Je to veľká príležitosť, aby sme tieto veci využili pre dobro misíí. Používať tieto veci zodpovedne a na dobré veci.

Dnes je veľmi významný deň keď oslavujeme jubileum verbistov na Slovensku. Slovakia. Čo by ste povedali našim čitateľom hlasov z domova a z misy a tiež našimi s iným priateľom?

V prvom rade chcem zablahoželať verbistom a všetkým nám! Nie je to iba história SVD. Je to tiež história ľudí, ktorí kráčajú spolu s nami. Veľmi sa mi páči téma tejto storočnice, motto, ktoré je: „Kráčame s Božím slovom“. Veríme, že naša zodpovednosť nielen verbistov, ale aj našich priateľov veriacich je kráčať ďalej s Božím slovom. Pretože Boh kráča spolu s nami. A zvlášť misijným priateľom a oddaným veriacim by som chcel poďakovať, že kráčajú spolu s nami na našej ceste misíí. Podporujete nás rôznymi spôsobmi a preto ďakujeme za vašu štedrosť a za to, že kráčate k Bohu s verbistami a zdieľate vašu radosť s nimi. ~

víza, napríklad v Mjanmar je problematické dostať víza pre misionárov. Ale vďaka Bohu v súčasnosti máme dvoch spolubratov, ktorí tam pracujú.

V Bangladéši bola situácia podobná, bolo tam zložité dostať misionárske víza. Ale i napriek takýmto prekážkam tam pracuje tam 5 verbistov.

Jazyková príprava vo Francúzsku

Text a foto: P. Lukáš Hanúsek SVD

Po kňazskej vysviacke a prvých dvoch mesiacoch na Slovensku som sa presunul do francúzskej metropoly. Verbisti sú tu prítomní viac než 30 rokov, pričom dnes dokonca na dvoch miestach vzdialených od seba len niekoľko vlakových zastávok.

Mojim prechodným domovom sa stala parížska mestská štvrť Rosny sous Bois, kde naši spolubratia spravujú na jednom mieste tri rôzne farnosti. Znamená to, že každý mesiac majú tri farské rady, tri ekonomické rady, rôzne stretnutia, prípravy, porady atď. Najmä v sobotu počuť neustále zvonček pri dverách, ktorý ohlasuje ďalšie stretnutie, katechézu či nácvik. Ľudia rôznej farby pleti, pôvodu či kultúry prichádzajú a zasa odchádzajú.

Správcom tejto trojfarnosti je spolubrat P. Marcel Martinko SVD zo Slovenska, ktorý už vyše 30 rokov pôsobí ako misionár v zahraničí, pričom desaťročie slúžil na Madagaskare. Spolu s ďalšími dvoma spolubratmi z Indie a Konga tu odvádzajú výbornú prácu a som rád, že môžem sledovať ich metódy a spôsoby pastorácie.

Okrem mňa tu študuje jazyk aj ďalší seminarista z Ghany, s ktorým môžeme spoločne zdieľať svoje radosti aj ťažkosti, ktoré sú súčasťou procesu učenia sa novej reči a kultúry.

Veľké bohatstvo tunajšej Cirkvi vidím vo veľkej rozmanitosti veriach, čo sa premieta aj do slávania svätej omše. V niektorých farnostiach sú do omše zakomponované prvky spevu a tanca, ktoré sú inak typické skôr pre africký kontinent. Ale aj francúzi

sú spevaví, k čomu ich možno predurčuje aj jazyk, ktorý sa dobre počúva. Práve tu som počul asi prvýkrát v živote spievať slová premenenia vo svätej omši. Deje sa to takmer každú nedeľu a tiež počas sviatkov. To, čo ma veľmi

oslovuje, je melódia modlitieb, ale aj piesní, ktorými tu spoločne chválime Boha. Tieto dve veci, bohatstvo ľudí a bohatstvo melódií, sú pre mňa veľkým obohatením robia mi radosť.

Viac ako polovicu semestra v jazykovej škole mám už za sebou a proces žiadosti o víza v Čade sa už započal. Teraz bude potrebné prežiť posledný mesiac a pol v nastávajúcej zime, aby som následne definitívne odložil teplé ponožky, ktoré si už baliť nebudem. Zakusnem poslednýkrát do čerstvej bagety a 18. decembra môžem letieť na Vianoce domov do Čadu. ~

Páter Lukáš

Netradičné myšlienky k adventu

■ Text: Víra.cz

■ Foto: Heinz Helf SVD

Mnohí cítíme, že by sme mali prežívať advent intenzívnejšie a duchovnejšie. Nielen ako obdobie, kedy vianočné sviatky sú pred dvermi. Advent je obdobie, kedy nás Pán uvádza do prítomnosti. Pán prichádza, klope na dvere, chce vstúpiť.

O význame prežívania adventu hovorí trochu netradične aj Karel Satoria, kňaz, ktorý niekoľko rokov strávil v karmelitánskom kláštore: „Mníška spiritualita je charakteristická odmietnutím každého „až“. Mních sa musí spriatelíť s monotónnosťou. Znie to možno čudne, ale práve táto schopnosť mu prináša bohatstvo života. Musí sa naučiť odbúrať všetky „až“ a žiť „teraz“. Zvlášť prvé generácie mníchov to vedeli – ich život bol navonok monotónny, ale dokázali vychutnávať si každú chvíľu života. A to by sme sa mali učiť v advente.

V manželstve a v rodine sa žije monotónnosť inak ako medzi mníchmi v kláštore. Ale je jej tam tiež dosť a je potrebné ju zvládnuť. Advent je aj nádherné liturgické obdobie, ktoré dostávame od Boha ako čas, s ktorým máme čosi urobiť. Kedy môžeme dať vzniknúť niečomu novému a krásnemu. V tom je naša šanca, a niekedy tragédia. Málokto liturgické obdobie v roku má takú tendenciu „ľahko prebehnúť človeku pomedzi prsty“.

Niekedy si myslím, že by nám pri príprave na advent pomohlo čosi

z vojny. Tam sa zapískalo a dozorca zareval: „Príprava na raňajky!“ O chvíľu bolo možné opäť počuť rovnaký rev: „Nástup na raňajky!“ A o chvíľu do tretice: „Odchod na raňajky!“ A až potom sa vyrazilo. Aj nám by možno počas adventu pomohol taký uvrieskaný dozorca. Aby sme v našej tak uponáhľanej a hlučnej dobe advent neprepočuli.

Pre tých, ktorí sa cítia byť už unavení každoročne sa opakujúcimi

adventnými biblickými textami, chcem povedať: Texty sú možno rovnaké, ale my sme o rok iní. Preto vziať do rúk Bibliu nemusí zákonite znamenať stratu vzácneho času. V stíšení človek dokáže žasnúť aj nad slovami toľko ráz počutými a čítanými. Tu je namieste parafrázovať starého múdreho Herakleita: „Nevstúpiš dvakrát do toho istého adventu.“

Určite by bolo stratou nič od adventu neočakávať. ~

Jubilanti v rodine Verbistov

■ Text: Viera Beňová

■ Foto: Archív SVD

Keď sa páter Arnold púšťal do najväčšieho projektu svojho života – založenia misijného seminára na výchovu misionárov v Nemecku – nielenže sa veľa modlil, ale aj hľadal radu, prosil o pomoc, navštevoval biskupov a žiadal ich o požehnanie. Jeho priateľ, kaplán Fugmann, mu s istou dávkou irónie povedal. „Len to urob! Máš na to najlepšie predpoklady. Si dostatočne tvrdohlavý, potom si dost nábožný a nakoniec si aj dost nepraktický.“

Biskup Paredis z Roermondu sa zas takto vyslovil v prítomnosti tamojšieho dekana mesta: „Bol u mňa páter Janssen, rektor uršulínok z Kempenu. Zamýšľa vraj založiť misijný dom. A predstavte si – nemá ani haliera. Buď je blázon, alebo svätec.“

Páter Arnold však všetkých prekvapil. Nepočítali totižto s tým, že aj na ňom sa môže splniť podobenstvo Pána Ježiša o horčičnom semiačku, ktoré je najmenšie zo všetkých semien, ale keď sa zasadí a vzrastie, vtáci hniezdia v jeho konároch (*Kráčame s Božím slovom*, P. Dušička SVD a kol.). No a my teraz už vieme, že bol a je svätec. Už sto rokov na Slovensku a v Čechách zreje ovocie, úroda, ktoré P. Arnold zasial.

Aj zo Slovenska odchádzajú misionári SVD do celého sveta, zasievať Božie slovo, hlásať dobrú zvesť, pomáhať chudobným, núdznym, ľuďom na okraji spoločnosti. Misionári Verbisti na Slovensku a zo Slovenska už sto rokov kráčajú s Božím slovom majúc na pamäti slová zakladateľa Arnolda Janssena. „Zachovajte si radosnú odvalu a nebojte sa, keď kríž, ktorý musíte niesť, zdá sa vám príliš drsný, ťažký, hranatý. Všetko sa raz skončí, ale večná odmena bude bez konca“ (*Božia vôľa nadovšetko*, Friedbert Ewert SVD).

Tento rok je nielen pamätný ako jubilejný pre celú rehoľu na Slovensku, ale je výnimočný aj pre viacerých misionárov.

Všetkých srdečne pozdravujeme, želáme im, aby im Pán udelil všetky dobré pre dušu i pre telo, aby v zdraví, s Pánovým požehnaním a pokojom kráčali na svojej misijnej ceste. Ďakujeme všetkým za ich obetavú službu.

P. Pavol Kruták SVD

40 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 1983. Páter Kruták sa stal v roku 1990 správcom farnosti Čierne

v okrese Čadca. V roku 1992 bol vymenovaný za rektora Misijného domu v Nitre na kalvárii a súčasne bol správcom pútnického kostola Matky Božej. Dňa 1. mája 1998 bol vymenovaný za provinciála spoločnosti Božieho Slova na Slovensku. V rokoch 1995 – 1998 viedol vydavateľstvo Verbistov. V roku 2004 odišiel na misie na Filipíny. V júni 2007 sa vrátil na Slovensko a pôsobil v Nitre ako rektor Misijného domu. V máji 2010 sa stal správcom farnosti Terchová. V máji roku 2016 bol zvolený za provinciála rehole Verbistov. V súčasnosti pôsobí v Misijnom dome sv. Arnolda Janssena v Bratislave – Petržalke ako spirituál.

P. Peter Dikoš SVD

30 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 1993, následne študoval na Pápežskej Gregoriánskej univerzite v Ríme

– ThLic. z cirkevného práva. Bol správcom farnosti v Močenku. V rokoch 1997 – 1998 pracoval v misiách na Papua New Guinea (PNG) ako asistent farára a vikár cirkevného súdu. V roku 2004 bol profesorom na Univerzite sv. Pavla v Ottawe, Kanada. V roku 2005 sa stal sudcom regionálneho apelačného cirkevného súdu Mount Hagen PNG. V rokoch 2008 – 2010 viceprovinciálom SVD PNG provincie Mount Hagen. V roku 2008 sa stal rektorom seminára Dobrého pastiera Fatima PNG. V súčasnosti je generálnym prokurátorom SVD v Ríme.

P. Peter Vagaš SVD

25 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 1998. Narodil sa v roku 1966, pochádza zo Spišského Štiavniku.

Pôsobil v Nitre, Dolných Krškanoch a ako správca kostola Najsvätejšieho Srdca Ježišovho a rektor Misijného domu vo Vidinej. V súčasnosti slúži v Nitre na Kalvárii a aj ako nemocničný kaplán. Zúčastňuje sa na ľudových misiách poriadaných SVD po celom Slovensku.

P. Jozef Strečka SVD

25 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 1998. P. Jozef pôsobil najdlhšie – 9 rokov – na Morave

v okrese Vsetín vo farnosti Nový Hrozenkov. Jeden rok strávil na misiách na Filipínach a od roku 2010 do roku 2016 bol rektorom v Misijnom dome sv. Arnolda Janssena v Bratislave – Petržalke. V rokoch 2017 – 2023 pôsobil vo farnosti v Nitre na Kalvárii. V súčasnosti je farárom vo farnosti Povýšenia sv. Kríža – Daľiborko v Bratislave – Petržalke.

P. Dušan Šimala SVD

25 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 1998. V rokoch 1998 – 2004 bol páter Šimala farským administrá-

torom v Terchovej. V rokoch 2004 – 2005 prefektom bohoslovcov SVD v Misijnom dome sv. Arnolda Janssena v Bratislave. Od 1. 5. 2005 – prézes misijného centra Snina. Od augusta 2016 pôsobí ako administrátor farnosti Nový Hrozenkov Českej republiky.

P. Ondrej Pešta SVD

20 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 2003. O pátrovi Ondrejovi vznikol film, ktorý natočili P. Ján Štefanec

SVD a Filip Šimor. Nový film zachytáva a približuje bežný život misionára – verbistu a jeho pôsobenie v Bolívii, kde pôsobí už temer 20 rokov.

P. Michal Marhefka SVD

15 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 2008 Pôsobil v rokoch 2008 – 2009 ako pomocný

duchovný v Nitre na Kalvárii. V rokoch 2009 – 2010 študoval ruštinu v meste Blagoveščak na Ďalekom Východe Ruska. V rokoch 2010 – 2012 bol kaplánom v Irkutsku. Od roku 2012 je kaplánom vo farnosti Navštívenia Panny Márie v Petrohrade. Mesačne sme mohli čítať jeho zamyslenia v časopise Hlasy z domova a misií.

P. Tomáš Baleja SVD

5 rokov v kňazskej službe – vysvätený v roku 2018. Pochádza z Terchovej. Pôsobí v Misijnom dome sv. Arnolda Jans-

sena ako prefekt seminaristov. Venuje sa mladým a deťom. Organizuje letné tábory pre miništrantov a ostatné deti, slúži sv. omše na účasti detí.

V roku 2023 oslávili naši misionári Verbisti aj svoje životné jubileá:

- 65 rokov – P. Ján Kušnír SVD
- 55 rokov – P. Jaroslav Batóg SVD
 - P. Ján Nguyen SVD
 - P. Pavol Sochulák SVD
 - P. Roman Prcúch SVD
 - P. Miroslav Kollár SVD
- 50 rokov – P. Marcel Martinko SVD
- 40 rokov – P. Tomáš Gerboc SVD
 - P. Milan Toman SVD
 - P. Jakub Rajčáni SVD
 - P. Stanislav Orečný SVD
- 35 rokov – P. Patrik Páleník SVD

V tomto roku storočnice si Verbisti pripomenuli pri svätých omšiach nedožitých sto rokov P. Juraja Poljaka SVD, P. Emila Černaja SVD, P. Jozefa Filkusa SVD.

A aby tých jubileí nebolo málo, 5. októbra sme si pripomenuli 20 rokov od svätorečenia Arnolda Janssena a Jozefa Freinademeta. ∞

A vedia to vôbec ľudia?

■ Bruno Ferrero

Kedysi dávno zvolali zvieratká Ksnem. Líška sa spýtala veвериčky: „Čo pre teba znamenajú Vianoce?“

Veverička odpovedala: „Pre mňa znamenajú Vianoce krásny stromček ozdobený množstvom žiariacich sviečok a cukrovinkami, ktoré mám tak veľmi rada.“

Líška sa pripojila so svojou predstavou: „Pre mňa, samozrejme, nesmie chýbať voňavá pečená husička. Bez pečienky by to ani neboli skutočné Vianoce.“

Do debaty sa pridal medveď: „Vianočka! Na Vianoce musím mať obrovskú sladkú vianočku!“

Straka si zasnene povzdychla: „Podľa mňa sú na Vianoce najdôležitejšie krásne a ligotavé šperky a ozdoby. Na Vianoce sa predsa musí všetko ligotať.“

Pozadu nechcel ostať ani vôl: „Všetci sa mýlite. Vianoce robí Vianocami až šumivé šampanské. Ja by som ho vypil hoci aj dve fľaše!“

Somárik, ktorý to už nemohol vydržať, sa rýchlo zmocnil slova: „Ach, vari ste sa všetci zbláznili? Veď na Vianociach je najdôležitejší Ježiš! Azda ste na to už zabudli?“ Vôl sa zahabil, sklopil svoju veľkú hlavu a zabučal: „A vedia to vôbec ľudia?“ •

**Všetkým srdečne blahoželáme,
a želáme im, aby ich Pán požehnával
a sprevádzal po ďalšie roky!**

Dar

■ Text a foto: Sr. Mária Florková, SSPS

O päť tu máme Vianoce. Sviatky, na ktoré sa asi najviac tešíme a niekedy ani nevieme povedať prečo. Mnohí, ak nie všetci, čakáme, že dostaneme niečo pod stromček, že niekto nás niečím obdaruje. A aj my chceme dať niekomu dar, chceme niekoho obdarovať. Vianoce majú v sebe niečo, čo nám dáva pocit radosti a vďačnosti, niečo, čo nám dáva pocítiť a prežívať lásku. Na Vianoce sa jednoducho túžime navzájom obdarovať.

Vianoce nám vlastne pripomínajú v prvom rade ten veľký dar, ktorý nám dal Boh: daroval nám svojho Syna, a skrze neho vykúpenie a spásu. Večná Láska si odela ľudskú prirodzenosť a prišla na tento svet. A je to práve táto Večná Láska, ktorá nás pohýna k vzájomnej láske, učí nás milovať, učí nás rozdávať a darovať, a to nie len materiálne veci, ale aj čas, dobré slovo, milý pohľad,

pohľadenie, v konečnom dôsledku dávať a darovať niečo zo seba, dávať a darovať seba.

Dnes chceme touto cestou ďakovať za všetky dary, ktorými cez našu Misijnú kongregáciu obdarovávate ľudí v Etiópii, Zambii, Rusku, Argentíne, Bolívii, Mexiku a v mnohých iných krajinách, v ktorých naše sestry môžu pomocou Vašich darov obdarovať iných.

V Etiópii ste prispeli na výživu podvyživených detí. V Zambii na činnosť materskej školy. V Rusku na Dom nádeje, kde sa schádzajú deti zo sociálne slabých a stroskotaných rodín. V Bolívii ste podporili kúpu auta, s pomocou ktorého sestry navštevujú väzňov. V Argentíne mohli sestry nakúpiť Sväté písmo. A v Mexiku ste podporili misijnú činnosť našich sestier.

Všetky tieto dary zlepšujú materiálnu situáciu ľudí, ktorí si často nemajú ako zabezpečiť ani len základné

• sr. Lenka Františka Váverová
SSpS, lekárka v Etiópii

potraviny, ak počas roka málo pršalo, alebo ich chamtivosť niekoľkých nenásytných boháčov obrala aj o posledný kúsok úrodnej pôdy.

„Mě tu čas utíká jako voda, a asi i zvlášť pro to, že mě to tu mooooc baví a máme spousty zajímavých pacientů. Pán Bůh je milostivý a i když je v celé zemi katastrofální nedostatek léků, tak vždycky nějakým Božím zázrakem se našim sestřám potřebné léky podaří sehnat, takže mám i čím léčit, a to je to nejdůležitější, a zbytek zařídí náš Pán Spasitel Světa

- Medzinárodné stretnutie členov spoločnosti MZDSv
- Sr. Veronika Bernadette Grižáková SSpS, Argentína
- sr. Miroslava Mária Artimová SSpS, Mexiko
- sr. Sára Tokarčíková SSpS, Bolívia

že aj pri plnom nasadení môžeme urobiť len trochu a zvyšok ponechávame v Božích rukách – vnímame to ako súčasť našej chudoby, že nemôžeme urobiť ani zďaleka toľko, koľko by sme chceli.“ – Takto opisuje svoju misiu v Mexickej provincii Oaxaca sestra Miroslava Mária Artimová.

„Veľká vďaka za mail a za prekvapujúcu správu o podpore pre kúpu auta. Je to pre nás obrovská pomoc a naozaj ďakujem z celého srdca MZDSv a slovenskej provincii. My sa pomaličky staviame na nohy aj keď nás tu zostalo iba deväť sestier.“ – Z Bolívie ďakuje za štedrosť slovenských dobrodinčov sr. Sára Tokarčíková.

Dar je aj to, čo nemôžeme merať, ani vážiť, ani počítať, čo má však veľmi veľkú cenu a veľmi veľkú váhu. A tak veľkým darom pre týchto ľudí sú aj modlitby, utrpenia, odriekania – všetko, čo posielame Pánu Bohu, aby to On pretvoril na dary, ktoré ľudia potrebujú. Aj za tieto dary Vám zo srdca ďakujeme. Možno sa počas nášho pozemského život nedozvieme, koľkým bratom a sestram sme takto pomohli. No Pán Boh na tieto dary nezabúda.

Mnohým našim dobrodincom sa nemôžeme osobne poďakovať, lebo nám chýba na nich kontakt. Pamätáme však na všetkých vo svojich modlitbách. Nech Váš nezištný dar Pán Boh odmení tým darom, ktorý Vám chce dať On pre Vaše dobro. Možno to bude taký dar, ktorý sa nedá ani vážiť, ani merať, ani počítať, no prispieje k Vášmu trvalému šťastiu a naplní Vás pokojom, ktorý svet nemôže dať.

*Požehnané Vianoce a na milosti bohatý
Nový rok Vám zo srdca želajú,
Sr. Mária Florková, SSpS a spolusestry* ~

– Medhani Alem, ktorému je naše klinika i farnosť zasväcená. Majú k nemu veľkou úctu i muslimové z širokého okolí! Věří v jeho zázraky na klinice! A to je naše evangelizace.“ – píše sestra Lenka Františka Vaverová, lekárka, z Etiópie.

„Každú nedeľu má otec Adrián sväté omše v jednej z farností (v šiestich komunitách) a my máme bohoslužbu slova so svätým prijímaním v druhej farnosti (v šiestich komunitách) – a v nasledujúci týždeň sa vymeníme. V našej diecéze – podľa slov nášho

otca arcibiskupa – chýbajú stovky kňazov. Niektorí kňazi majú na starosti aj 25 komunít. Problémom tiež je, že tieto naše komunity tu boli mnoho rokov bez kňaza a bez akejkoľvek pastorácie – a preto sú v tomto zmysle „zanedbané“ a katolícka viera je na mnohých miestach v podstate mŕtva. Je tu preto veľmi potrebná nová evanjelizácia a zároveň inkulturácia Evanjelia do miestnej kultúry. Potrieb je tu nesmierne veľa – so sestrami sa snažíme rozlišovať, kam nasmerovať naše úsilie – s vedomím,

Hojenie zranených vzťahov

Kniha na pokračovanie: časť XV.

■ Text: Martin H. Padovani

■ Foto: Nailya Safina, unsplash.com

Emocionálne odpustenie

Potom, ako sa dosiahlo odpustenie založené na chcení, proces odpustenia pokračuje štádiom citového odpustenia. Ide o kritickú stránku odpustenia. Ľudia majú sklón sa tu zaseknúť alebo sa môžu pokúšať ju skrátiť, minimalizovať alebo celkom sa jej vyhnúť. Musíme si však udeliť dovolenie cítiť. To nám otvorí dvere k tomu, aby sme spracovali naše pocity. Musíme byť schopní cítiť úplne všetko bez viny či hanby, či už sú príslušné pocity logické, alebo nelogické.

Jedným z hlavných dôvodov, prečo nedokončíme proces odpustenia, je náš hnev. Ten nám zasa bráni, aby sme čelili zraneniam, frustráciám a strachu, ktoré sú skryté pod našim hnevom, a zapodievali sa nimi. Cítiť hnev neznamená, že sme zlými ľuďmi. Berieme na vedomie, že sme zranení, a to nám dovoľuje, aby sme sa dostali do vnútra svojho zranenia. To, že k niekomu cítim hnev, neznamená, že voči tomu človeku nemám žiadne city lásky. Pravdepodobne mám rozporné pocity. Zranenie i hnev sú súčasťou našich vzťahov, dokonca aj tých intímnych. Ako sa náš hnev rozpúšťa a rozptyľuje, city lásky sa znova objavujú. Ak sa neobjavujú, potom bude musieť byť vzťah prehodnotený ešte podrobnejšie, azda kvôli povahe zranenia.

Nerozriešené a pochované pocity, predovšetkým hnev, vzťah zničia. Nerozpoznaná neľúbošť môže vyjsť najavo rôznymi zničujúcimi spôsobmi, ktoré vzťah podkopávajú. V zdravých vzťahoch ľudia

vyrozprávajú svoje zranenie a hnev, ako aj ďalšie pocity. Mohli by povedať: „Odpúšťam ti, ale som stále zranený a nahnevávaný pre to, čo si mi urobil.“ Postupne, ako si ľudia navzájom vyrozprávajú svoje pocity, bolestné pocity sa rozplynú. Dôjde k lepšiemu vzájomnému porozumeniu a vzťah sa uzdraví a upevní. Citové uzdravenie vlastne vedie ľudí k hlbšiemu vzájomnému poznaniu.

Keď urazená strana pociťuje zúrivosť a nenávisť voči druhej, obvyčajne bude musieť najprv zmierniť a zmäkčiť tieto intenzívne pocity. Potom, keď hnev a nenávisť budú primerané, človek bude

...odpustenie je umením. Jeho uskutočňovanie je absolútne nevyhnutné pre každého, ak sa má uzdraviť a rásť citovo a duchovne.

vstave vyjadriť ich druhému. Niekedy môžu byť pocity také silné, že pre človeka bude nutné, aby o nich prehovoril s dôverným priateľom alebo poradcom, aby pri vyjadrovaní primeraných pocitov bol schopný rozumným spôsobom hovoriť s tým, čo ho urazilo. Je to záležitosť využitia vlastnej energie a jej použitia tvorivým spôsobom.

Niekedy sa pod zranením a hnevom nachádzajú ďalšie nerozriešené pocity zranení a hnevu, s ktorými sme sa ešte nezapodievali. Jedna urážka mohla vyniesť na povrch ďalšie nerozriešené urážky. V takom prípade máme dočinenia s kaskádou otázok a pocitov, ktoré je

potrebné roztriediť. Nebezpečenstvo zanedbania čeliť zraneniam v živote spočíva v tom, že ony neodídu, ale vrátia sa, aby veci ešte zhoršili. Niekedy ľudia žasnú nad množstvom hnevu, ktorý vyjadri človeku, čo ich zranilo, aby si uvedomili, že pod tým jedným zranením je mnoho ďalších nerozriešených. Aby sme sa vyhlili preháňaniu, musíme rozlíšiť terazšie zranenie od iných, ktoré sme ešte nerozriešili. Potom sa dokážeme obrátiť aj na ďalšie zranenia.

Citové odpustenie je spojivom medzi rozumovým odpustením – rozhodnutím odpustiť – a duchovným odpustením – oprostením sa. Ľudia majú sklón prejsť od rozhodnutia odpustiť k oprosteniu a vyhnúť sa tomu, aby čelili svojim pocitom. To nie je pravé odpustenie, pretože príslušné pocity neboli rozriešené. Pozor na ľudí, ktorí nám odpúšťajú príliš rýchlo a popierajú akékoľvek zranenie, avšak na druhý deň s nami neprehovorí! Pociťujú neľúbošť, pretože sa nezapodievali nerozriešeným zranením a hnevom – niet teda pravého odpustenia. Pre nich by bolo lepšie, keby povedali: „Odpúšťam ti, potrebujem však čas, aby som sa zapodieval svojím zranením a ďalšími obťažnými pocitmi vzhľadom na to, čo si urobil.“

Či už ide o záležitosť malého alebo vážneho zranenia, proces, ktorý som opísal, je vždy nutný. Vždy budú slabšie či silnejšie pocity, ktorým bude treba čeliť. V každom prípade, či už to zaberie niekoľko minút, niekoľko týždňov alebo rokov, pocity treba uznať, prijať ich a venovať sa im; a ak treba, primerane ich vyjadriť.

Z toho všetkého, čo sme povedali, môžeme pochopiť, že odpustenie je umením. Jeho uskutočňovanie je absolútne nevyhnutné pre každého, ak sa má uzdraviť a rásť citovo a duchovne.

Duchovné odpustenie alebo oprostenie sa

Ako sa končí cesta emocionálneho odpustenia, proces odpustenia nás vedie k duchovnému odpusteniu, ktoré znamená oprostiť sa, nechať pôsobiť Boha a posunúť sa v živote.

Cieľom procesu odpustenia je dôjsť k duchovnému odpusteniu. Niektorí ľudia tam dôjdu rýchlo. Iní sú pomalší, kým ďalší možno nikdy nedôjdu, ale to je v poriadku. Pokiaľ neprestávame pracovať so svojimi emóciami, hýbeme sa správnym smerom. Pohlavne zneužívané osoby sú príkladom toho, že môže to zabráť aj celý život, aby rozriešili pocity, ktoré prechovávali voči svojim zneužívateľom.

Oprostenie slúži v prvom rade nám, aby sme sa zbavili akejkoľvek bolestnej záťaže, ktorá nás raní citovo a telesne, ak sa jej nevenujeme. Táto záťaž – ak jej to dovolíme – môže ovládať náš život. Nikdy nebudeme slobodní, keď budeme so sebou vláčiť tieto nerozriešené zranené city a negatívne myšlienky. Ustavične nás budú ovplyvňovať a sužovať.

Okrem dostatočnej psychologickej preukázateľnosti, že odpustenie prináša citové a duchovné uzdravenie, máme dnes aj množiace sa lekárske dôkazy o tom, že odpustenie prináša aj telesné uzdravenie. Michael Torosian a Veruschka Biddlová vo svojej povzbudzujúcej knihe *Spirit to Heal. A Journey to Spiritual Healing with Cancer* (Uzdravujúci duch. Cesta k duchovnému uzdraveniu rakoviny) hovoria o moci odpustenia

uzdraviť telesne. Odpustenie je také mocné, že môže bezprostredne uvoľniť zablokované emócie. Naša myseľ často vníma, že určitý cit sa stratil, avšak intenzívne city, keď sa už raz uložili v tele, sa nerozriešia ani nezmiznú tým, že ich potlačíme alebo poprieme. Odpustenie predstavuje vplyvný spôsob, ako uvoľniť negatívne city a celú skúsenosť, ktorá sa s nimi spája. Keď sme oslobodení od tej bolesti, zažívame pokoj a slobodu, ktorú nám svet nedokáže poskytnúť žiadnym iným spôsobom.

Oprostiť sa neznamená prehladnúť skutok toho druhého alebo mu dať rozhrešenie, alebo zabudnúť, ako nás urazil. Neznamená to nevenovať pozornosť dôsledkom jeho zraňujúceho správania. Môžeme mu dôverovať, alebo azda mu už nikdy nebudeme dôverovať. Vzťah však môže byť taký istý, lepší alebo horší – ba môže sa aj skončiť. Avšak neponechávam si všetku tú negatívnu energiu. Som slobodným človekom, schopným sa rozhodnúť. Je to ako s vypustením balóna, ktorý je naplnený héliom. Stúpa nahor a preč, až ho napokon už viac nemôžem vidieť.

Oprostiť sa môže znamenať milosrdenstvo, súcít a porozumenie, avšak

nikdy nie popretie, že k určitej urážke nedošlo. Niekedy odpustíme tým, čo nás zranilo, nie kvôli spravodlivosti, ale z milosrdenstva. Musíme si zapamätať, že tento druh oprostenia bude odôvodnený len vtedy, keď sme prešli bolestnou cestou odpustenia. Ten, kto urazil, musí rešpektovať, že urazená osoba potrebuje čas, kým sa dopracuje k odpusteniu. Nesmie na ňu robiť nátlak. Takýto prístup je bežný medzi mužmi, u ktorých narastá úzkosť a netrpelivosť a začínajú tlačiť na svoje manželky, aby im dôverovali prv, než sú ony pripravené dôverovať. Muži dokonca v takom období iniciujú pohlavný styk, aj keď ich manželky nie sú citovo prichystané. Títo muži nenačúvajú, čo je pravdepodobne súčasťou celkového problému v ich vzťahu s manželkou. Manžel môže osvedčiť svoju dôveryhodnosť zmenou v správaní, otvorenosťou a úprimnosťou pri načúvaní manželke.

Manželský vzťah sa môže či nemusí vrátiť na vyššiu rovinu dôvery, partneri mu však musia dať šancu, aby fungoval. Keď sa obidvaja budú o to usilovať, vždy budú mať pocit uspokojenia, že urobili všetko, čo mohli, aby dosiahli rozriešenie a zmierenie.

Nakoniec oprostiť sa znamená posunúť sa v našich životoch a v našich vzťahoch. Odpustili sme a zo šije nám bol sňatý obrovský mlynský kameň. Môžeme sa slobodne hýbať vpred. Je márne odoprieť niekomu odpustenie, aby sme ho vytrestali. Koniec koncov, iba tým ničujúco trestáme seba samých, pretože sa citovo a duchovne znehybňujeme. Musíme odpustiť druhým v prvom rade kvôli sebe, aby sme sa uzdravili.

Spiritualita oprostenia sa nám vo vzťahu dáva možnosť lepšie komunikovať, účinnejšie načúvať a jasnejšie vidieť naše rozdiely. Spolu sa môžeme posunúť k užšiemu a zrelšiemu vzťahu.

Posunúť sa znamená aj vstať z mŕtvych, aktom odpustenia vyložiť hrob horkosti. Uvedomíme si, že sme prešli na vyšší stupeň života. Stali sme sa lepšími ľuďmi. Keď prejdeme procesom odpustenia, v živote sa nám stanú dobré veci. ~

20 rokov od smrti pátra Štefana Horvátha SVD

■ Text: a foto: Archív SVD

1. septembra sme si pripomenuli 20 rokov od smrti P. Štefana Horvátha SVD, bývalého provinciálneho predstaveného rehole verbistov na Slovensku.

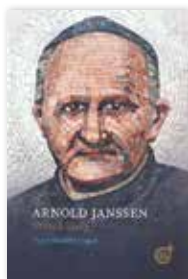
k spolubratom SVD v Poľsku. Skrýval sa vo viacerých kláštoroch a rodinných domoch. Podarilo sa mu ukončiť teologické štúdiá a 23. decembra 1958 bol v Poľskom Hniezdne vysvätený za kňaza. Pobyt v Poľsku trval do začiatku septembra 1964, kedy bol odovzdaný našim úradom. Po súde 16. decembra 1964 bol istý čas zamestnaný ako kurič v ROH v Tatranskej Lesnej. Vo februári 1965 nastúpil ako záhradník v Charitnom dome v Broumове, kde bolo v tom čase sústredených skoro 400 rehoľných sestier. Bol súčasne i duchovným slovenských sestier uršulínok v Broumovskom kláštore. V apríli 1968 sa zúčastnil Zjazdu rehoľných predstavených v Hradišti u Znojma a stal sa členom Sekretariátu vyšších rehoľných

predstavených až do jeho likvidácie r. 1970. V roku 1968 sa stal správcom farnosti Uloža pri Levoči a pomáhal pri organizovaní púti na Mariánskej hore pri Levoči. V roku 1970 musel opustiť do 14 dní okres Spišská Nová Ves a stal sa správcom farnosti Rakúsy. Po siedmich rokoch dostal štátny súhlas za správcu farnosti Spišská Belá, kde pôsobil 15 rokov. 15 rokov viedol exercície pre kňazov štyroch slovenských diecéz. Okrem toho dával exercície rehoľným sestrám a pomáhal striedavo v mladých komunitách rehoľných spoločenstiev, ktoré sa tvorili v podzemí.

V júni 1992 bol vymenovaný za provinciála Slovenskej provincie SVD. Nová úloha a provincia, ktorá bola po 40-ročnej prestávke v akomsi stave zrodu a obnovy, kladli nemalé nároky na ľudí v jej vedení. Okrem služby provinciálneho predstaveného bol aj predsedom východnej európskej subzóny SVD. Vo výraznej miere sa zaslúžil o znovu oživenie Spoločnosti Božieho Slova na Slovensku po páde komunizmu. Veľmi dobre poznal históriu, dejiny misijnej Spoločnosti Božieho Slova, udržiaval čulé styky s misionármi v misiách. Celým srdcom žil pre misie a Spoločnosť Božieho Slova. ~

Páter Štefan Horváth sa narodil v Spišskom Podhradí 24. 10. 1926. Pochádzal z ôsmich detí, z ktorých doteraz žije šesť. Po ukončení ľudovej školy pokračoval na gymnáziu v Levoči. Po maturite v triede sa prihlásil do Spoločnosti Božieho Slova. Roku 1943 začal v Nitre na Zobore. Roku 1945 zložil prvé rehoľné sľuby. Dva roky študoval filozofiu vo Vidinej. Po februárovom prevrate v r. 1948 už nemohol vycestovať na zahraničné štúdiá, preto pokračoval v teologických štúdiách na Slovensku. Po likvidácii reholí v máji 1950 bol v sústredovacom kláštore v Podolínci. Potom bol do konca roku 1953 v PTP v Kladne. V roku 1955 sa vrátil na Slovensko a bol zamestnaný v Štátnych lesoch v Spišskom Podhradí. Po pohrebe P. Jána Fajkusa 18. februára 1957 prešiel ilegálne hranicu cez rieku Olza pri Krnove a podarilo sa mu dostať

Arnold Janssen – príbeh lásky
Peter Dušička a spol.

Kniha poukazuje na princípy lásky zakladateľa Spoločnosti Božieho Slova, sv. Arnoldovi Janssenovi (1837–1909). Jeho príbeh lásky k Bohu i ľuďom, húževnatosť a vytrvalosť inšpiruje a pohýna i mnohých súčasníkov k plnému životu.

383 strán; cena: 16 eur

100 rokov SVD na Slovensku a v Česku 1923 – 2023

Za tento čas sa veľa zmenilo a rehoľa zažila krásne i ťažké chvíle. I napriek všetkému misionári rozvíjajú svoju činnosť. Množstvo fotografií zachytáva vzácne momenty zo storočného pôsobenia verbistov u nás.

200 strán; cena: 20 eur

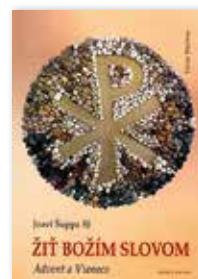

Advent – Krokmi k Ježišovi

A. Berthotyová, Z. Mrekajová

Zamyslenia, ktoré pre nás pripravili autorky sú netradičné – vo forme adventných úloh nie len pre čitateľa, ale i pre celú rodinu. Publikácia obsahuje adventné desatoro, podnety k rozjímaniu, tipy na modlitbu, aj pre domácnosť..

117 strán; cena: 12 eur

Žiť Božím slovom

Autor Jozef Šuppa nás pozýva, aby sme sa stali podobný Panne Márii, ktorá nosila Slovo vo svojom srdci a premýšľala o ňom. Božie slovo nás neustále osvecuje pravdou, očisťuje milosrdenstvom a posväcuje milosťou. Nechajme sa premeniť.

112 strán; cena: 3,80 eur

Za hviezdou

Gabriela Kurinová

Začítajte sa do nezvyčajného vianočného príbehu a spolu s Miškom putujte do Betlehema. Určite tam nájdete viac, ako len malé dieťa v jasličkách.

35 strán; cena: 6 eur

Svätý Mikuláš priateľ detí

Vydavateľstvo Lúč

Biskup Mikuláš bol veľmi štedrým dobrodincom. Všetky svoje sily dával do služieb ľuďom, ktorí to potrebovali. Ak nestačila jeho pomoc, sám Boh urobil prostredníctvom neho mnoho zázrakov. Knižka sa zmesť aj do čižmičky :)

29 strán; cena: 5 eur

Ako anjeli Zlatúšik splnil svoje poslanie

Terézia Petercová

Anjeli Zlatúšik rád vystrája, maškrtí a občas neposlúcha. Jedného dňa sa však ocitne pred nebeským trónom, kde dostane špeciálne poslanie: pripraviť ľudské srdcia na príchod vzácneho hosťa.

56 strán; cena: 2,50 eur

Vianoce vysvetlené deťom

Aurora Magni

Knižka ozrejmi malým čitateľom správny význam týchto sviatkov. Cez evanjeliové príbehy rozlíšia podstatné a menej dôležité veci a krátke zamyslenia im pomôžu plnohodnotne prežiť tento čas milosti a radosti.

32 strán; cena: 6,90 eur

Objednávaci kupón Objednávam si záväzne na dobierku uvedené tituly:

počet ks	stručný názov	cena
-		
-		
-		
-		

Meno a priezvisko:

Ulica:

Mesto, PSČ:

Podpis:

Tel.:

Vianoce s Arnoldom Janssenom

■ Text: P. Peter Dušička SVD

■ Foto: SVD General Curia Photographic Archive

Pripravujeme sa na slávenie Vianoc, sviatkov nesmiernej Božej lásky voči nám. Začiatok evanjelia sv. Jána, ktorý sa číta počas dňa na Slávnosť Narodenia Pána, opisuje jednoduchými slovami toto vznešené a hlboké tajomstvo viery: „A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami. A my sme uvideli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodný Syn, plný milosti a pravdy“ (Jn 1,14). Bránou, ktorá nám umožňuje vstup do tohto tajomstva lásky a pokory Božieho Syna, je aj naša pokora. Preto liturgia tejto slávnosti pozýva veriacich, aby si pokľakli pri slovách modlitby Vyznania viery: „a mocou Ducha Svätého vzal si telo z Márie Panny a stal sa človekom“.

Pokora je aj čnosť, s ktorou náš zakladateľ sv. Arnold Janssen, vstupoval do vianočného tajomstva. Keďže touto úvahou končíme sériu našich zamyslení o Arnoldovej spiritualite, zameriame sa v tejto poslednej úvahe na otázku: Čo znamenali Vianoce pre sv. Arnolda?

Tu si hneď môžeme povedať, že je to veľmi obsiahla téma a preto sa sústredíme iba na dva momenty.

Prvým momentom bolo čítanie Prológu Jánovho evanjelia v Arnoldovej rodine. Iste niekoho prekvapí, keď poviem, že tajomstvo Narodenia Božieho Syna si Arnold nepripomínal len počas vianočných sviatkov, ale oveľa častejšie. Vyrastal v zbožnej rodine v Gochu, kde bol zvyk modlievať sa počas večerov zimného obdobia ruženec, po ktorom nasledovali Loretánske litánie a Prológ, čiže začiatok Jánovho evanjelia: „Na počiatku

bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to slovo bolo Boh“ (Jn 1,1). Jeden z Arnoldových bratov si na to spomína takto: „Náš otec vedel pôsobivo rozprávať o začiatku Evanjelia sv. Jána. Hovoril, že má najväčšiu moc zo všetkých modlitieb. Keď bola silná búrka, zapálila sa hromničná svieca a otec sa ju modlil na kolenách.“ Arnold sa teda už ako malý chlapec v kruhu svojej rodiny stretal s touto hlbokou a krásnou biblickou modlitbou. I keď vtedy ešte asi nerozumel všetkým slovám o Božom Slove, ktoré sa stalo telom, predsa jeho pozornosti nemohla ujsť úcta, vážnosť a pokora, s akou jeho rodičia pristupovali k tejto modlitbe. Mohol vytušiť, že vtelením Božieho Slova sa stalo čosi veľ-

Vianoce – to nebolo len pár sviatočných dní v decembri, ale to bola skúsenosť Božej prítomnosti a pomoci aj počas ostatných mesiacov a dní roka.

ké a neopakovateľné, čo navždy poznačilo životy ľudí, ako to videl u členov svojej rodiny. Keď sa rodina počas búrky, za strašného hrmenia a blýskania, modlila Prológ pri hromničnej sviečke, iste nielen on ale aj ostatní zakúsili Božiu blízkosť, vnútorný pokoj a dôveru v Božiu pomoc, ktorú im pri tejto nepriazni počas sprostredkovala práve táto modlitba. Vtedy totižto ešte neboli bleskozvody. A tak môžeme povedať, že Arnold si už v mladosti zamiloval Prológ Jánovho evanjelia a hlboko ho oslovila myšlienka, že vznešený a nesmierny Boh sa stal jedným z nás. Vianoce – to nebolo len

pár sviatočných dní v decembri, ale to bola skúsenosť Božej prítomnosti a pomoci aj počas ostatných mesiacov a dní roka. Ako postupne rástol, začal vnímať v Božom Slove – v Ježišovi Kristovi – toho, koho poslal Nebeský Otec, čiže misionára, ktorý nám prišiel celému svetu zjaviť veľkosť Božej lásky a pozvať všetkých na cestu obrátenia a spásy. Preto aj nazval svoju rehoľno-misijnú spoločnosť: „Spoločnosť Božieho Slova“ a zaviedol, aby sa pred každou obliečkou a sľubmi a tak isto aj pred dôležitými zasadaniami provinciálnej a generálnej kapituly slávnostne spieval Prológ Jánovho evanjelia.

Druhým momentom bola Vianočná procesia s Jezuliakom. Sv. Arnold miloval nielen Prológ Jánovho evanjelia, ale aj iný text toho istého evanjelia, ktorý často a rád meditoval. Boli to slová: „Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život“ (Jn 3,16). Arnold v nich stále nanovo objavoval úžasnú Božiu lásku, ktorá sa zjavila práve na Vianoce. Božia láska nebola

DAROVALI NA MISIE, MISIJNÝ DORAST, MISIJNÉ DOMY

Všetkým darcom vyslovujeme Pán Boh zaplatí!

Odberatelia Hlasov Žabokreky nad Nitrou 40,-€ • Odberatelia Hlasov Krásno pri Topoľčanoch 16,-€ • Ružencové bratstvo Pečovská Nová Ves 50,-€ • Odberatelia Hlasov Ľuborča 50,-€ • Odberatelia Hlasov Veľčice 40,-€ • Ružencové bratstvo Mlynčeky 100,-€ • Odberatelia Hlasov Prusy 100,-€ • Odberatelia Hlasov z Veľčíc 50,-€ • Odberatelia Hlasov Pečeňany 100,-€ • Odberatelia Hlasov Svrčinovec 20,-€ • Ružencové bratstvo Nitra Klokočina 100,-€ • Odberatelia Hlasov Podhájska 130,-€ • M. Macová Bratislava 20,-€ • S.J. Nitra 30,-€ • I. a A.K. Nitra 10,-€ • Odberatelia Hlasov Mojmirovce 60,-€ • Odberatelia kalendárov Divina 122,-€ • Odberatelia Hlasov Horný Vadičov 50,-€ • J. Mravcová Teplička nad Váhom 20,-€ • P. Králik Teplička na Váhom 20,-€ • A. Kamenská Vidiná 100,-€ • Členovia Ruženca Vidiná 200,-€ • p. Rapčanová Vidiná 50,-€ • Odberatelia Hlasov Vidiná 15,-€ • p. Vodislavská Vidiná 20,-€ • p. Janštová Vidiná 10,-€ •

však pre neho len abstraktný pojem, ktorý by zostával iba v jeho mysli, ale bolo to pre neho čosi veľmi konkrétne, blízke, čo ho naplňalo, a čo prežíval vo svojom srdci. Vidno to aj z toho, že pred slávením sv. omše v noci slávnosti Narodenia Pána, zaviedol v Steyli tradíciu procesie s Jezuliatkom. Najskôr sa všetci zhromaždili v aule okolo sošky Jezuliatka, spievali a modlili sa modlitby, ktoré sám zložil na túto príležitosť. Arnold potom plný bázne vzal Jezuliatko do rúk, položil ho na nosidlá, ktoré sa niesli v procesii do kostola, kde Jezuliatko zložil a vložil do jasličiek. Nikomu z prítomných neunikla citová vrúcnosť a veľká bázeň s akou to robil. P. Hermann Fischer, ktorý sa dlhé roky zúčastňoval tejto slávnosti, to opisuje takto: „Kto videl tohoto už starnúceho kňaza kľačať na holej dlažbe pred Jezuliatkom, položeným na slame, počul jeho vrúcne modlitby a videl jeho svätou radosťou prežiarenú tvár, ten nikdy nezabudne na tento zážitok. Potom počas dňa sa tento zbožný kňaz znova vrátil k peknej nočnej slávnosti a oči mu pritom žiarili nadprirodzeným leskom a vnútorným šťastím.“

Procesia s Jezuliatkom nebola však pre Arnolda iba prechodná citová záležitosť, ktorá časom rýchlo vyprchá. Uvedomoval si, že lásku, ktorou ho Boh zahŕňa, si nemá nechať pre seba, ale má sa stať kanálom tejto lásky pre druhých. Preto sa snažil, aby mal vo svojom srdci dostatok lásky pre každého človeka, ktorého stretne, a preto aj posielal misionárov do celého sveta, aby sa zvestovali všetkým Božiu lásku, ktorá sa zjavila v Ježišovi Kristovi.

Modlime sa, aby sme aj my na orodovanie sv. Arnolda a s jeho pomocou rástli vo viere v Božiu lásku a plní údivu mohli žasnúť, keď sa opäť zjaví na Vianoce. ~

“Vydavateľ časopisu spracúva mnou poskytnuté osobné údaje na účely zasielania predplateného časopisu. Predplátením sa stávam zaplatením určenej sumy. Mám právo požadovať od prevádzkovateľa prístup k poskytnutým osobným údajom, právo na opravu osobných údajov, právo na vymazanie osobných údajov, právo na obmedzenie spracúvania osobných údajov, právo namietať spracúvanie osobných údajov, právo na prenosnosť osobných údajov, právo podať návrh na začatie konania podľa Zákona 18/2018 Z. z. U prevádzkovateľa nedochádza k profilovaniu. Spracúvanie poskytnutých osobných údajov môže prevádzkovateľ vykonávať aj prostredníctvom ďalšieho sprostredkovateľa. Beriem na vedomie, že moje osobné údaje nebudú poskytnuté iným príjemcom bez môjho súhlasu.”

Predplátne na rok 2024 je 12 eur
Číslo účtu Spoločnosť Božieho Slova
IBAN: SK950900000005029115971
(Slovenská sporiteľňa)

Milí naši čitatelia a misijní priatelia!

Požehnané a milostiplné sviatky Božieho narodenia,
milosť a pokoj od novorodeného Božieho dieťaťa.

Radosť, dôveru v Božiu lásku a pomoc do všetkých dní.

Nech vo Vašich domovoch zavládne pokoj, láska a porozumenie.

ŽELAJÚ MISIONÁRI VERBISTI

ODOSIELATEĽ:
Spoločnosť Božieho Slova
Misijný dom Matky Božej
949 01 Nitra – Kalvária 3
„D+4“

POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
949 04 NITRA 5